

Abstract

Caries' dybde og aktivitet som indikator for det regenerative potentiale af den humane pulpa

Lars Bjørndal L¹, Sune Demant S^{1,2} og Sally Dabelsteen²¹Sektion for Cariologi & Endodonti og Pædagogik & Klinisk Genetik, Odontologisk Institut, Danmark, og ²Sektion for Oral Medicin, Klinisk Oral Fysiologi, Oral Patologi og Anatomi, Odontologisk Institut, Danmark

Studier vedrørende dental regeneration involverende behandlingsforløb af den vitale pulpa såsom regeneration og revaskularisering er lovende interventioner af den beskadigede tand, men en fuldstændig genskabelse af den originale pulpa synes p.t. ikke mulig. I situationer, hvor vi gerne vil bevare eller opretholde dele af den vitale pulpa, er det tydeligt, at effektiviteten af heling eller biologisk regeneration er afhængig af inflammationsgraden i pulpa. På denne baggrund er kontrol og forebyggelse af den pulpale bakterielle infektion stadigvæk et hovedbehandlingsmål for tandlægen. Undersøgelser viser, at den hyppigste årsag til udførelse af endodontisk behandling er profund caries. Den kliniske tradition for vital pulpabehandling i relation til profund caries omfatter både den ikke-eksponerede og eksponerede pulpa til trods for, at man klinisk egentlig stiller den samme diagnose. Caries med den kliniske diagnose pulpitis reversibilis bliver derfor ofte behandlet forskelligt såsom skånsom cariesekskavering med det formål at forebygge pulpaperforation (gradvis ekskavering) eller med pulpainvasive behandlinger såsom direkte overkapning eller pulpotomi. Denne situation er ikke optimal, og derfor ses der en omfattende behandlingsvariation blandt tandlæger, til trods for at udgangspunktet er det samme cariesangreb. Hvilken behandling er den bedste? Høj kvalitetsstudier er nødvendige. Det kunne tillige være væsentligt at indhente informationer om carieslæsionens aktuelle dybde samt en vurdering af cariesangrebets aktivitetsgrad før behandling. Denne simple registrering kan måske være en brugbar indikator for pulpas regenerative potentiale. På baggrund af en litteraturnemgang af kliniske interventionsstudier af pulpa er disse ovenfor nævnte forhold sjældent beskrevet.

Konklusioner

I forsøget på at forbedre vores diagnostik i forhold til profund caries og pulpa, dvs. hvorvidt behandlingen skal være invasiv med perforation til følge eller ej, foreslås følgende:

- Fremtidige protokoller omhandlende caries og det regenerative potentiale af pulpa bør indeholde flere detaljer om cariesangrebet før behandling.
- Hypotetisk vil en fortsat inklusion af ikke-definerede carieslæsioner i kommende kliniske studier opretholde den i forvejen vanskelige fortolkning af pulpal inflammation.
- En klinisk protokol bør ikke kun angive "tænder med cariøst eksponerede pulpa", men også den radiologiske dybde af det aktuelle cariesangreb.
- En klassifikation af cariesaktivitet bør også indgå på baggrund af etablerede kliniske variabler omhandlende cariøs dentin.
- Carieslæsionens dybde og aktivitet bør rapporteres uanset den foreslåede kliniske pulpadiagnose.

Bjørndal L, Demant S, Dabelsteen S. Depth and activity of caries lesions as indicators for the regenerative potential of dental pulp after intervention. *J Endod* 2014;40(4 Suppl):S76-81.